

SUUNVUORO

Ensi kuussa Äidinkielen Opettajien Liitto viettää 50-vuotisjuhliaan. Virittäjä esittää liitolle lämpimät onnittelet! Meillä on äidinkielenopettajien kanssa pitkä yhteinen historia. Liiton syntyhetketkin on kirjattu vuoden 1948 Virittäjään: ÄOL:n perustavan kokouksen pöytäkirjat, myös keskustelussa vilkkaasti käytetyt puheenvuorot.

Kuten jo perustavassa kokouksessa ehdotettiin, ÄOL alkoi pian harjoittaa omaa julkaisutoimintaa. Se ei ole merkinnyt suhteidemme katkeamista. Virittäjässä on vuosien varrella julkaistu nelisensataa äidinkielenopetusta käsittelevää kirjoitusta. Tälläkin hetkellä lehdellä on omat toimittajansa huolehtimassa äidinkielenopetuksen ja suomi toisena ja vieraana kielenä -alan asioista.

Suomen kielen ammattilaisilla ei ole työttömyysongelmaa, ei varsinkaan opetuksen alalla. Itse asiassa maassa tarvitaan entistä enemmän suomen kielen opettajia. Myös kielen oppimisesta ja opettamisesta saatua kokemusperäistä ja tutkimustietoa tarvitaan koko ajan lisää, ja sen julkistamisessa Virittäjäkin hoitaa omaa osuuttaan.

Tällä kertaa lehtemme on omistettu sekä äidinkielenä että toisena tai vieraana kielenä käytetyn suomen opetukselle. Viisikymmentä vuotta sitten äidinkielenopettajat keskustelivat kokouksessaan etenkin kieliopin opettamisesta. Keskustelu jatkuu edelleen. Kielioppi on myös tämän numeromme erityisaiheena: opetuksen ikuinen koetinkivi mutta samalla suomenkielisten merkitysten kiehtovin voimavara.

Suomen kielen opiskelijat ja opettajat ovat tänä syksynä eläneet dramaattisia aikoja Helsingin yliopistossa. Laitoksen antaman perustutkinto-opetuksen kustannukset oli uuden rahanjakomallin yhteydessä yllättäen arvioitu niin pieniksi, että käytännössä toimintaa olisi supistettava kolmanneksella. Humanistien kokonaisrahoitus ei vähene, joten kyse oli jostain muusta kuin totutuista säästötoimista. Ystävällisen tulkinnan mukaan arvioijat olivat asiantuntemattomia.

Päätös romuttaisi suomen kielen laitoksen viime vuosina isoin ponnistuksin kehittämän opetusohjelman, jota syystäkin on kutsuttu 2000-luvun tutkinnoksi. Tutkinnon voima on oivalluksessa kytkeä laitoksella harjoitettu tutkimus perusopetukseen. Se antaa opiskelijalle mahdollisuuden ruveta jo varhain luomaan syvällisesti omaa profiiliaan monipuolisena kielen ammattilaisena, joka opettajanakin on sanan varsinaisessa mielessä kielen tutkija.

Virittäjän painoon mennessä emme vielä tiedä tiedekunnan lopullista päätöstä. Itse prosessissa oli joka tapauksessa myös myönteisiä puolia. Yhteisen uhan edessä laitoksen työntekijät ja opiskelijat yhdistivät voimansa tiedottaakseen työnsä merkityksestä. Tuen ilmauksia ja vetoomuksia virtasi sekä alan laitoksilta ja järjestöiltä että yksityisiltä opettajilta, tutkijoilta ja opiskelijoilta ympäri Suomea ja muualtakin maailmasta. Näkyviin tuli hetkeksi verkosto, jonka olemassaolon muuten helposti unohtaa. Hyvää uutta vuotta kaikille!

LEA LAITINEN